

II. számú előterjesztés

Őcsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. december 14. napján,
18⁰⁰ órakor megtartandó ülésére

Beszámoló az önkormányzat 2016. évi adóhatósági tevékenységéről

Előterjesztő: Fülöp János polgármester

Készítette: dr. Herczig Hajnalka jegyző
Vargáné Katona Szilvia

Törvényességi ellenőrzést végezte:
dr. Herczig Hajnalka jegyző

Véleményezte: Pénzügyi Bizottság 2016. december 14.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Önkormányzati adóhatóság munkájával kapcsolatosan az előző évekhez képest lényeges változásról nem tudok beszámolni. Az adónemek többségénél az utolsó hónapban jelentős adóbevétel nem várható. Ez alól kivétel az iparüzési adó, mely esetében a december 20-i feltöltéskor még bevételekre lehet számolni. A kivetett adók nemét, mértékét, az adózók számát, illetve az adózói teljesítést az előterjesztés mellékletét képező beszámoló tartalmazza.

Amennyiben az önkormányzati adóhatóság munkájával kapcsolatos beszámolóban foglaltakat elfogadják, javaslom az alábbi határozati javaslat elfogadását:

Őcsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az
Önkormányzat 2016. évi adóhatósági tevékenységéről
szóló beszámolót elfogadja.

Őcsény, 2016. december 9.

dr. Herczig Hajnalka
jegyző

Ócsény Község Jegyzőjének adóhatósági tevékenysége

I. Bevezető

Ócsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. december 14-i ülésére készített beszámoló az előző évekhez hasonló szerkezetben készült. Az előző évi beszámolóhoz hasonlóan jelen esetben nem csak egy adott év teljesítését értékeli, hanem az elévülési időszak adatait adónemenkénti bontásban feltüntetve, lehetőséget ad az évek szerinti adóbevételek alakulásának elemzésére. Mindez lehetővé teszi az adó-, illetve adójellegű bevételek megismerése mellett, az éves költségvetés e sorainak realisabb tervezését is.

Bemutatásra kerül a munkakörhöz/feladatkörhöz kapcsolódó jogszabályi háttér, amely az elmúlt években több alkalommal változott. A változások követése felkészítő tanfolyamokon történő részvételt és folyamatos önképzést igényel. E mellett a személyes adatok védelme, az adótitok megőrzésének követelménye az e területen dolgozóknál fokozott elvárásként jelentkezik.

Az önkormányzati adóhatóságnak a képviselő-testület által rendeletben szabályozott adókkal kapcsolatos feladatain kívül, egyéb adóhatósági feladatokat is el kell látnia. A beszámoló ezért az adóztatási tevékenységet tágan értelmezi, a helyi adók részletezése mellett kitér az adójellegű bevételek, illetve az adók módjára behajtandó köztartozások alakulására is. Ide tartozik a kiszabott-, és határidőre nem teljesített közigazgatási bírságok, továbbá az eljárási igazgatási szolgáltatási díjak behajtása. Ilyen feladat ellátását elsősorban a Rendőrség kezdeményezi adóhatóságunknál.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) az adóztatással kapcsolatos feladat és hatáskör címzettjeként – az egyszemélyi felelős vezető struktúrából adódóan - az önkormányzat jegyzőjét, mint adóhatóságot nevesíti. Az adóztatási feladat ellátásának szakszerűségét, a jogszabályi rendelkezések megtartását a Tolna Megyei Kormányhivatal felügyeli. Az adópolitikáért felelős miniszter felügyeli az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóztatás törvényességét, ellenőrzi az önkormányzati adóhatóságok irányítását, a törvények és más jogszabályok végrehajtását. Az Állami Számvevőszék pedig általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését.

II. A helyi adók szerepe és helye az önkormányzat gazdálkodásában

Az önkormányzat kötelező feladatainak körét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény írja elő, s az ilyen feladatok ellátásához az Országgyűlés biztosítja a szükséges anyagi feltételeket. Azonban az Országgyűlés ennek a kötelezettségnek nemcsak oly módon tehet eleget, hogy a kötelező feladathoz költségvetési előirányzatot rendel, hanem úgy is, hogy meghatározza a helyi bevétel megszerzésének a lehetőségét és törvényi feltételeit. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) tartalmazza azokat a követelményeket, amelyeket az önkormányzatok a helyi adók bevezetése esetén kötelesek megtartani. A törvényi felhatalmazás alapján, illetve annak keretei között az önkormányzatok rendeleti formában élhetnek a helyi adóztatás jogával. Az ily módon bevételre szert tevő önkormányzatok korábban szabadon vállalt feladatok tömegét tudták teljesíteni. Napjainkban ez a helyzet megváltozott. A központi költségvetési támogatások a kötelező feladatok ellátását csak részben fedezik, kényszerítve ezzel az önkormányzatokat arra, hogy saját bevételeiket kötelezően meghatározott célokra

fordítsák. Öcsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 18/2000.(XII.1.) KT. számú, majd az ezt felváltó 17/2007.(XI.30.) rendeletében szabályozza a bevezetett helyi adókat.

2015. január 1-jén lépett hatályba a Htv. 1/A. § (1) bekezdése, mely alapján az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki a törvényben szabályozott közteher hatálya. Eszerint az önkormányzatnak bármilyen adónem bevezetésére lehetősége van, amit törvény nem tilt.

A Htv. külön nevesít néhány önkormányzat által kivethető adónemet, illetve azok keretszabályait. A Htv. 5. §-a szerint az önkormányzat rendeletével:

- a) vagyoni típusú adók,
- b) kommunális jellegű adók, továbbá
- c) helyi iparüzési adó

bevezetésére jogosult.

Vagyoni típusú adók az építményadó és a telekadó, kommunális jellegű adók a magánszemély kommunális adója és az idegenforgalmi adó.

Öcsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete rendeletében a helyi adók közül az iparüzési adót és a magánszemélyek kommunális adóját vezette be.

Ezen kívül bevételt képez a gépjárműadó, valamint a talajterhelési díj és a szennyvíz-érdekeltségi hozzájárulás, mint adójellegű bevétel. A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója – tekintettel arra, hogy a bérleti szerződéseket mindenki 5 évre köti az adómentesség érdekében – bevételt nem jelent.

Egyéb bevételi forrás: az adók módjára behajtandó köztartozások köre.

A **hatósági feladatok** körében az adó kivetését, beszedését, könyvelését, ellenőrzését, végrehajtását az adóügyi ügyintéző végzi.

Az adóügyi ügyintéző látja el 2004. január 1-i hatállyal bevezetett talajterhelési díjra vonatkozó feladatokat.

A jelentősnek tekinthető ügyfélforgalom lebonyolítása mellett, írásbeli formában is felvesszük az adózókkal évente több alkalommal a kapcsolatot. Ezek közé tartozik a március 15-ei és a szeptember 15-ei határnapokhoz kötődő alkalmanként közel 1000 db egyedi határozat- vagy fizetési értesítő meghozatala - adónemenként, a hozzájuk tartozó készpénzfizetési bizonylatok kiállítása, illetve ezek postázása. A határozatokat tértivevényes levéllel kell kipostázni, ami hatalmas többletmunkával jár. Legalább ekkora volumenű feladat az első negyedév végén és minden év őszén a hátralékkal vagy túlfizetéssel rendelkező adózók részére egyenleg-értesítő küldése. A hatósági feladatok ezen túlmenően, az adófizetési morál függvényében évente változnak. Amennyiben az önkéntes teljesítés pozitív irányban mozdul el, értelemszerűen kevesebb ügy kerül behajtási szakaszba.

A hatósági ügyintézési feladaton túl a **közigazgatási szolgáltatások** körébe tartozó ügyintézés is történik, ami azonban nem határozathozatallal zárul. Ide tartozik többek között: adóigazolás-, költségmentességi igazolás-, adó- és értékbizonyítvány kiállítása, ingó és ingatlan árverési hirdetmény kifüggesztése, határidőre való visszaküldése, és a tulajdoni lapok nyilvántartása.

Az egyes adónemek bemutatása

A./ Helyi adók

❖ *Magánszemélyek kommunális adója*

A magánszemélyek kommunális adójának adóztatását a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény illetve Öcsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2007. (XI.30.) rendelete szabályozza.

Az adó alapja az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlan

A helyi rendelet szerint az adó mértéke:

- a.) a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén **4.000.- Ft/év**,
- b.) telek esetén **2.000,- Ft/év**
- c.) 50 %-os adókedvezményben részesül a 70 év feletti egyedülálló.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok (ezer forintban)

Év	Adótárgyak száma Fő	Folyó évben kivetett adó	Beszedett Adó
2007	889	7414	7320
2008	884	8817	8158
2009	896	9799	8809
2010.	896	3316	3205
2011	896	3238	3246
2012.	895	3246	3080
2013	895	3286	3083
2014.	892	3530	3023
2015.	888	3219	2891
2016.	862	3531	3420

2015. november 30-án a fennálló hátralék: 1.857 ezer forint, ebből egy éven túli 1.389 ezer forint.

2016. november 30. napján a fennálló hátralék: 1.518 ezer forint, ebből egy éven túli 1.407 ezer forint.

A kintlévőség mértéke tehát lassú ütemben ugyan, de csökken.

❖ *Iparüzési adó*

Az iparüzési adó adóztatását a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, illetve Ócsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2007. (XI.30) rendelete szabályozza.

Önadózásos adónem, az adó alanya saját maga állapítja meg adójának alapját, a számított adóját, azt bevallja és befizeti. Adóköteles az állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alapja az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az értékesített termék, végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatás értékével, valamint az anyagköltséggel.

1. Az adó mértéke az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóalap **2 százaléka**.
2. Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként **5.000,- Ft**.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok: (ezer forintban)

Év	Adóalanyok száma	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó	Adó mértéke
2007	256	15621	20190	1,6%
2008	246	55829	72066	1,6%
2009	212	63651	102496	2%
2010	243	61620	73314	1,7%
2011	249	44100	44151	1,7%
2012	318	59894	59600	1,7%
2013	320	74628	76008	2%
2014	328	77827	83555	2%
2015.	274	79517	72492	2%
2016	256	79319	76001	2%

Az iparüzési adó hátraléka 2015. november 30-án: 11.303 ezer forint, ebből egy éven túli 4.184 ezer forint.

Az iparüzési adó hátraléka 2016. november 30-án: 6.519 ezer forint, ebből egy éven túli 3.201 ezer forint.

Az adókivetésben szerepelnek az őstermelők is, akiknek az eddigi gyakorlat szerint tárgyévet követő május 31-én kellett iparüzési adót fizetniük. Felhívom a figyelmet, hogy ez a jövőben már nem lehetséges. Az őstermelőknek a 2017. évben, akár a többi adózónak szintén évi két alkalommal (március 15-ig, illetve szeptember 15-ig) lesz kötelező a feltöltés.

Továbbá fontos megjegyezni, hogy a felszámolás alatt álló vállalkozásokkal szembeni követeléseket is tartalmazza az adóhátralék. A kintlévőség növekedését az adóbevétel növekedés okozza. A december 20-i feltöltéskor a várható bevételek 90%.-áig kell az adó összegét kiegészíteni.

Az éven túli hátralék csökkent az előző évhez képest, melynek okai a nem létező vállalkozások kivezetése mellett a vállalkozások adófizetési hajlandósága és a behajtás eredményességének együttes hatása.

A legnagyobb adóbevételt az iparüzési adó eredményezi. Az adó alanyainak száma a 2000. évtől napjainkig folyamatosan növekszik. Ugyanakkor az adóerő képesség csökken, mely az adóbevételek csökkenéséhez vezet. Ez alól kivétel az autópálya beruházást végző és üzemeltető cégek.

B./ Átengedett adók

✓ Gépjárműadó

A gépjárműadóra vonatkozó rendelkezéseket a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény tartalmazza. Ezen adónemnél az önkormányzatoknak szabályozási lehetősége nincs.

2013. január 1-től, hogy megosztott adóként működik a gépjárműadó 40%-a marad helyben, 60% a központi költségvetést illeti.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok (ezer forintban):

Év	Adó- alanyok száma fő	Adótárgyak Száma Db	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó	Saját költség- vetést érintő beszedett adó	Központi költség- vetést érintő adó
2007.	809	1156	12355	13459	13459	-
2008.	792	1235	13413	13575	13575	-
2009.	815	1268	14627	13082	13082	-
2010.	810	1205	15830	14456	14456	-
2011.	808	1227	14500	15524	15524	-
2012.	812	1208	15718	14490	14490	-
2013.	843	1164	16106	15812	6327	9491
2014.	841	1160	15207	15503	6201	9302
2015.	839	1185	15323	13120	5248	7872
2016.	796	1.190	14564	14.696	5804	8705

A beszedett adó oszlopban feltüntetésre kerül az előző évi hátralék, illetve a számlák közti átvezetés, illetve a túlfizetés is.

A gépjárműadó hátralék 2015. november 30-án: 6.321 ezer forint, ebből egy éven túli 5.162 ezer forint.

A gépjárműadó hátralék 2016. november 30-án: 3.988 ezer forint, ebből egy éven túli 2.102 ezer forint.

Az adóhátralék döntő többsége az éven túli adó hátralék, melynek csökkentése a gépjármű forgalomból történő kivonása sem segítene. 2016. évben a hátralékok csökkenése tapasztalható, de még így is nagy az adóhátralék.

Az adóhátralék összege azonban nem teljesen a valós képet mutatja, ugyanis még mindig nagyszámban fordul elő, hogy a gépjármű az eladás után nem kerül átírásra. A törvény szerint az adóhatóság csak a központi nyilvántartást használhatja, tehát az Okmányirodánál lehet az ügyfélnek az ügyet elrendezni. A forgalomból való kivonás ebben az esetben nem vezet célra.

✓ **A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója**

A bevallás tekintetében az iránymutatást a személyi jövedelemről szóló 1995. évi CXVII. törvény 74. §-a adja meg.

Önadózásos adónem, az adóról a befizetést követő évben kell bevallást adni, az előírás utólag történik.

2003. január 1.-től változás történt a szabályozásban, miszerint mentesül az adó megfizetése alól az a bérbeadó, aki a bérlővel legalább 5 évre szóló bérleti szerződést köt.

Az új szabályozás következtében 2004-től csökkent az adóalanyok száma és a befizetett adó összege. 2010-től pedig nem volt ilyen bevétele az önkormányzati adóhatóságnak.

Összegzés

Az eddigi adatok alapján az önkormányzat tényleges adóbevétele kiegészítve pótlék és bírság bevételekkel az alábbiak szerint alakult (az adatok ezer forintba kerültek bemutatásra):

Az adónemekkel kapcsolatos egyes adatok (ezer forintban):

	Helyi adók	Gépjárműadó	Termőföld	Pótlék	Bírság	Összesen
2007	27520	13459	0	350	35	41364
2008	80224	13575	141	451	16	94407
2009	98024	12388	120	85	429	111046
2010	73314	14456	0	81	565	88416
2011	47397	15524	0	29	424	63374
2012	62680	14490	0	65	104	77170
2013	76008	15812	0	2	294	92116
2014	86578	15503	0	2	20	89698
2015	75383	13120	0	0	20	88503
2016	79421	14696	0	0	36	94153

A 2016. évi adatok november 30-i állapotot tartalmaznak.

C./ Talajterhelési díj

A talajterhelési díj megfizetésének szabályairól a 2003. évi LXXXIX. törvény, illetve Őcsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2004. (VII.8.) számú rendelete rendelkezik.

A díjat azok köteles megfizetni, akik ráköthetnének a közcsatornára – mivel a műszaki feltételek adottak – azonban ezt nem teszik meg. Fontos megjegyezni, hogy a településen a csatornahálózat egy ingatlan kivételével teljes körű.

Nem kötelezhető talajterhelési díj fizetésére az, akinek ingatlanába az ivóvíz nincs bevezetve, illetve ahol az ingatlan előtt közcsatorna nem került kiépítésre.

A helyi rendeletben két mentesség szerepel. Az egyik a lakásfenntartási támogatásban részesülők, ameddig a támogatásra jogosultak, a másik csoportba azok tartoznak akik 70 éven felüli egyedülállók.

A fizetendő díj meghatározásának alapja a vízfogyasztás.

A kibocsátó a díjfizetési kötelezettségéről évente a tárgyévet követő március 31. napjáig bevallást tesz. A talajterhelési díj mértékéről az adóügy a kibocsátót fizetési meghagyásban értesíti.

Az adónemmel kapcsolatos adatok: (ezer forint)

Év	Adóalanyok száma	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó	Hátralék
2007	283	3092	1091	2001
2008	240	3000	1603	1397
2009	173	1000	1072	0
2010	173	1000	759	241
2011	168	1000	700	541
2012	145	1000	804	737
2013	118	1000	662	1075
2014	83	700	333	1416
2015	81	763	111	1248
2016	5	680	192	1192

Az adóalanyok száma 2016-ban 5 fő volt, de a hátralékkal is érintett adóalanyok száma 34 fő összesen.

E adójellegű bevétel várhatóan fokozatosan csökken, mivel a csatornahálózatra történő rákötések száma jelentősen emelkedik. E tendenciát erősíti a törvényi szabályozás is, mely szerint 2015 februárjától a díj mértéke a háromszorosára emelkedett. A hátralékok egy enyhe csökkenést mutat. Ennek oka, hogy évente csak egyszer kerül sor az adó mértékének megállapítására (bevallására) és ez jelentős összeg is lehet. A talajterhelési díj fizetési kötelezettség köbméterenként lényegesen meghaladja a szennyvíz díj összegét. A talajterhelési díjjal érintett 5 fő közül - 1 kivételével - nem képes a díj egy összegben történő megfizetésére, részletekben fizeti meg azt.

D./ Egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások

Az Önkormányzati adóhatóságok feladata az egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartása, kezelése, beszédése és elszámolása. E körbe tartoznak azok a köztartozások, igazgatási, bírósági, szolgáltatási díjak stb., melyekre a törvény az adók módjára történő behajtást rendeli el.

ezer Ft

	Behajtott pénzbeli	Behajtatlan	Visszavont
2006	94	0	0
2007	35	0	3
2008	16	0	1
2009	369	0	1
2010	645	0	0
2011	602	0	0
2011	486	0	0
2013	105	0	2
2014	20	0	0
2015	20	0	0
2016	36	0	458/14 db

A táblázatból is kiderül, hogy jelentősen csökkent az idegen behajtások száma.

Őcsény, 2016. december 9.

dr. Herczig Hajnalka
jegyző